

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

4PS
KANCELARIA SENATU
BIURO PREZYDIALNE

wpłynęło dn. 7.07.2006
nr. 3740 podpis.....

Warszawa, dnia 5 lipca 2006 r.

DSR-I-0700-1/2738/TW/06

M. 07.06
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 11.07.06
nr. 4883 podpis.....

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na wystąpienie z dnia 27 czerwca 2006 r. znak: BPS/DSK-043-417/06 dotyczące tekstu oświadczenia senatora Ryszarda Ciecierskiego złożonego podczas 13 posiedzenia Senatu RP w sprawie zmian legislacyjnych w świadczeniach alimentacyjnych, uprzejmie informuję:

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie planuje wprowadzenia ograniczeń egzekucji z wynagrodzenia za pracę innych niż obowiązujące w aktualnych przepisach Kodeksu pracy. Ograniczenia uregulowane w szczególności w art. 87 Kodeksu pracy (polegające przede wszystkim na ograniczeniu możliwości dokonywania potrąceń świadczeń alimentacyjnych z wynagrodzenia za pracę dłużnika do wysokości trzech piątych wynagrodzenia, a w przypadku egzekucji innych należności do wysokości połowy wynagrodzenia) w dostatecznym stopniu uwzględniają interesy dłużników.

Wątpliwym jest, czy zwiększenie ochrony wynagrodzenia dłużników przed zajęciem komorniczym wywołałoby skutek w postaci porzucenia przez dłużników tzw. szarej strefy i podjęcia legalnego zatrudnienia. Gdyby dłużnik przejawiał chęć wywiązania się ze swoich zobowiązań (alimentacyjnych czy każdych innych), to zrobiłby to niezależnie od tego czy środki na pokrycie zobowiązań uzyskuje pracując w tzw. szarej strefie czy też będąc legalnie zatrudnionym.

Wydaje się wysoce prawdopodobne, iż wprowadzenie dodatkowych ograniczeń egzekucji (np. poprzez wprowadzenie wysokiego progu wynagrodzenia wolnego od egzekucji) spowodowałoby zmniejszenie liczby skutecznych postępowań egzekucyjnych. W przypadku dłużników alimentacyjnych zjawisko takie skutkowałoby zwiększeniem obciążeń budżetu państwa, gdyż na podstawie ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2005 r. Nr 86, poz. 732) na dzieci uprawnione do świadczeń alimentacyjnych, których egzekucja jest bezskuteczna, wychowywane przez osoby samotne przysługuje zaliczka alimentacyjna wypłacana z budżetu państwa na poczet niewyegzekwowanych alimentów.

Jednocześnie wskazać należy, że wśród osób zobowiązanych na podstawie tytułu egzekucyjnego do określonych świadczeń szczególną kategorię stanowią dłużnicy alimentacyjni, czyli osoby zobowiązane do świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci (jest to najczęściej jeden z rodziców, ale także zobowiązani do alimentacji orzeczeniem sądu mogą być obydwój rodzice lub osoby zobowiązane do alimentacji w dalszej kolejności na podstawie art. 132 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego).

Działania resortu w stosunku do dłużników alimentacyjnych idą w kierunku wsparcia działań komornika w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów, a nie w kierunku ograniczeń możliwości prowadzenia egzekucji. Ww. ustawa o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej przewiduje między innymi pomoc w uzyskaniu zatrudnienia dla dłużników którzy nie wywiązują się z obowiązku alimentacyjnego z uwagi na brak zatrudnienia (poprzez aktywizację zawodową za pośrednictwem urzędów pracy lub skierowanie do prac organizowanych na zasadach robót publicznych). W przypadku zaś dłużników ewidentnie odmawiającymi współpracy z organami prowadzącymi postępowanie (są to najczęściej ośrodki pomocy społecznej właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika) przewidziane są sankcje w postaci złożenia wniosku o ściganie za przestępstwo niealimentacji określone w art. 209 Kodeksu karnego lub wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika.

Stosowanie szczególnych, rygorystycznych rozwiązań w stosunku do dłużników alimentacyjnych wynika ze szczególnego charakteru świadczeń alimentacyjnych. Obowiązek alimentacyjny ciąży bezwzględnie na każdym z rodziców. Wynika to z faktu, iż alimenty służą realizacji ochrony dobra dziecka

poprzez zapewnienie środków na jego godziwe utrzymanie, wychowanie czy też edukację. Dobro dziecka jest wartością najwyższą, podlegającą konstytucyjnej ochronie ze strony państwa. Interes dłużnika alimentacyjnego absolutnie nie może stać ponad dobrem dziecka, czego niewątpliwie przejawem byłyby ograniczenia możliwości egzekucji alimentów. Należy również wskazać, że kwotę alimentów ustala niezawisły sąd i jedynie sąd może uznać, iż w konkretnym przypadku alimenty nie zostaną zasądzone. Od orzeczenia sądu w kwestii alimentów osobie pozwanej przysługuje prawo do wniesienia odwołania. Dłużnik alimentacyjny ma również prawo wystąpić do sądu z pozwem o np. obniżenie wysokości zasądzonych alimentów. W takim przypadku, w oparciu o okoliczności sprawy sąd może uwzględnić żądania zawarte w pozwie.

Właśnie sądowa droga zmiany tytułu egzekucyjnego, indywidualna dla każdego dłużnika, wydaje się dużo bardziej racjonalnym rozwiązaniem (uwzględniającym indywidualną sytuację konkretnego dłużnika) niż wprowadzanie generalnych ustawowych regulacji ograniczających możliwość egzekucji.

Z cyprami smaczkami

z up. MINISTER
PODSZKRETARZ STANU
Bogdan Socha

Bogdan Socha